

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 3. juuli 2026
(OR. en)

10952/26

Institutsioonidevaheline
dokument:
2026/1477(NLE)

ECOFIN 877
UEM 296
EIB
ECB

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	NÕUKOGU OTSUS ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta Bulgaarias

NÕUKOGU OTSUS

ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta Bulgaarias

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 126 lõiget 6,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Bulgaaria esitatud märkusi

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126 lõikes 1 on sätestatud, et liikmesriigid hoiduvad ülemäärasest valitsemissektori eelarve puudujäägist.
- (2) Stabiilsuse ja kasvu pakt põhineb eesmärgil tagada riigi rahanduse usaldusväärsus ja kestlikkus, et tugevdada hinnastabiilsusel ning finantsstabiilsusel põhineva tugeva, kestliku ja kaasava majanduskasvu tingimusi, toetades seeläbi liidu kestliku majanduskasvu ja tööhõive eesmärkide saavutamist.
- (3) ELi toimimise lepingu artiklis 126 sätestatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlusega, mida on täpsustatud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta¹ (mis on osa stabiilsuse ja kasvu paktist), on ette nähtud ülemäärast eelarvepuudujääki käsitleva otsuse vastuvõtmine. Euroopa Liidu lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokollis nr 12 (ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohta) on ette nähtud täiendavad sätted seoses ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamisega. Nõukogu määruses (EÜ) nr 479/2009² on sätestatud üksikasjalikud normid ja määratlused kõnealuste sätete kohaldamiseks.

¹ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>), viimati muudetud nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määrusega (EL) 2024/1264 (ELT L 2024/1264, 30.4.2024).

² Nõukogu 25. mai 2009. aasta määrus (EÜ) nr 479/2009 Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitleva protokolli kohaldamise kohta (ELT L 145, 10.6.2009, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/479/2014-09-01>), viimati muudetud komisjoni 7. märtsi 2014. aasta määrusega (EL) nr 220/2014 seoses viidetega Euroopa Liidus kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemile (ELT L 69, 8.3.2014).

- (4) ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikega 5 nõutakse, et kui komisjon leiab, et liikmesriigis on või võib tekkida ülemäärane eelarvepuudujääk, peab ta esitama asjaomasele liikmesriigile arvamuse ja teavitama vastavalt ka nõukogu. Olles arvesse võtnud ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohaselt vastu võetud ettekannet ning ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 4 kohast majandus- ja rahanduskomitee arvamust, järeldas komisjon, et Bulgaarias on ülemäärane eelarvepuudujääk. Seepärast edastas komisjon 25. juunil 2026 Bulgaariale sellekohase arvamuse ja teavitas sellest nõukogu.³
- (5) ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 6 kohaselt peab nõukogu kaaluma kõiki asjaomase liikmesriigi võimalikke märkusi enne, kui ta pärast üldhinnangut otsustab, kas liikmesriigil on ülemäärane eelarvepuudujääk. Bulgaaria puhul võib kõnealuse üldhinnangu põhjal teha alljärgnevad järeldused.

³ Kõik Bulgaaria ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitlevad dokumendid on kättesaadavad aadressil: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/bulgaria_en.

- (6) Eurostati poolt 22. aprillil 2026 esitatud andmete⁴ kohaselt oli valitsemissektori eelarvepuudujääk Bulgaarias 2025. aastal 3,5 % SKPst. Kuigi Bulgaaria ei teatanud Eurostatile 2026. aastaks kavandatud eelarvepuudujäägist, prognoositi komisjoni 2026. aasta kevadprognoosis, et Bulgaaria 2026. aasta eelarvepuudujääk on 4,1 % SKPst.⁵ Valitsemissektori tegelik eelarvepuudujääk 2025. aastal ja 2026. aastaks prognoositud eelarvepuudujääk ületavad oluliselt aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst ega ole selle lähedal ning kontrollväärtust ületavat puudujääki ei peeta ajutiseks. Komisjoni 2026. aasta kevadprognoosi kohaselt peaks valitsemissektori eelarvepuudujääk ületama 2027. aastal jätkuvalt 3 % SKPst. Nõukogu aktiveeris 8. juulil 2025 riikide vabastusklausli, et hõlbustada kaitsekulutuste suurendamist Bulgaarias aastatel 2025–2028⁶. Selle põhjal leiti ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohases komisjoni ettekandes, et aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst ületav eelarvepuudujääk 2025. aastal on erandlik, kuna seda saab täielikult seletada kaitsekulutuste suurenemisega alates vaatlusaastast 2024, samas kui 2026. aastaks prognoositud kontrollväärtust ületava eelarvepuudujäägi puhul see nii ei ole.
- (7) Eurostati 22. aprillil 2026 esitatud andmete⁷ kohaselt oli valitsemissektori võlg 2025. aastal 29,9 % SKPst, mis on allpool kontrollväärtust 60 % SKPst. Aluslepingus sätestatud võlakriteerium on seega täidetud.

⁴ Eurostat Euro indicators, avaldatud 22. aprillil 2026 (<https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22042026-ap>), vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 479/2009 artiklile 14.

⁵ Euroopa Komisjoni 2026. aasta kevadprognoos (European Economy Institutional Paper 341, mai 2026).

⁶ Nõukogu 8. juuli 2025. aasta soovitus, millega lubatakse Bulgaarial määruse (EL) 2024/1263 kohaselt nõukogu kehtestatud netokulude maksimaalsetest kasvumääradest kõrvale kalduda (riikide vabastusklausli aktiveerimine) (ELT C, C/2025/3961, 20.8.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3961/oj>).

⁷ Eurostat Euro indicators, avaldatud 22. aprillil 2026 (<https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22042026-bp>), vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 479/2009 artiklile 14.

- (8) Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikega 3 analüüsis komisjon ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohases ettekandes kõiki asjaomaseid tegureid. Nagu on sätestatud määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõikes 4, võetakse juhul, kui valitsemissektori võla suhe SKPsse ei ületa kontrollväärtust, asjaomaseid tegureid arvesse lisameetmete puhul, mille alusel teha eelarvepuudujäägi kriteeriumi alusel otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta.
- (9) Kokkuvõttes leitakse, et ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohases ettekandes käsitletud asjaomased tegurid Bulgaarias halvenevad. Võttes arvesse kõiki asjaomaseid tegureid ja eelkõige seda, et eelarvepuudujääk suureneb 2026. aastal tunduvalt üle 3 % SKPst, ei ole aluslepingus ja määruses (EÜ) nr 1467/97 määratletud eelarvepuudujäägi kriteerium üldiselt täidetud.
- (10) Määruse (EL) nr 1467/97 artikli 2 lõikes 5 on sätestatud, et riikide vabastusklausli aktiveerimise korral võivad komisjon ja nõukogu otsustada mitte teha järeldust ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta.⁸ Kuna 2026. aastaks prognoositud eelarvepuudujääki, mis ületab kontrollväärtust, ei saa täielikult seletada kaitsekulutuste suurenemisega alates vaatlusaastast 2024 (vt põhjendus 6), siis artikli 2 lõiget 5 ei kohaldata,

⁸ Kooskõlas komisjoni 19. märtsi 2025. aasta teatisega (C(2025) 2000 final) võivad komisjon ja nõukogu riikide vabastusklausli aktiveerimise korral kaitsekulutuste jaoks otsustada mitte teha järeldust ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta juhul, kui eelarvepuudujääk ületab 3 % SKPst, kui see on tingitud kaitsekulutuste suurenemisest.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Üldhinnangust jäeldub, et eelarvepuudujäägi kriteeriumi täitmata jätmise tõttu on Bulgaarias ülemäärane eelarvepuudujääk.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Bulgaaria Vabariigile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja
